

Νόμος υπ'Αριθμ. 3658

Μέτρα για την Προστασία των Πολιτιστικών Αγαθών και άλλες διατάξεις.

Αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Σύσταση Διεύθυνσης

1. Συνιστάται στο Υπουργείο Πολιτισμού (ΥΠ.ΠΟ.) υπηρεσιακή μονάδα σε επίπεδο Διεύθυνσης, με τίτλο «Διεύθυνση Τεκμηρίωσης και Προστασίας Πολιτιστικών Αγαθών», η οποία υπάγεται στη Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

Άρθρο 2

Σκοπός

1. Σκοπός της Διεύθυνσης είναι η προστασία των πολιτιστικών αγαθών και η καταπολέμηση της αρχαιοκαπηλίας, ιδίως με την αναζήτηση, την τεκμηρίωση προέλευσης και διακίνησης και τη διεκδίκηση κινητών μνημείων, κατά την έννοια του ν. 3028/2002 (ΦΕΚ 153 Α'), τα οποία είναι προϊόντα κλοπής, υπεξαίρεσης, παράνομης ανασκαφής ή ανέλκυσης (από το βυθό θάλασσας, λίμνης ή ποταμού) ή έχουν παρανόμως διακινηθεί στο εσωτερικό ή το εξωτερικό.

Άρθρο 3

Η Διεύθυνση συγκροτείται από τα παρακάτω Τμήματα:

1. Τμήμα Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων (μέχρι και το τέλος του 4ου αιώνα μ.Χ.), στην αρμοδιότητα του οποίου υπάγονται τα θέματα που αφορούν:
  - α. στην τεκμηρίωση προέλευσης και διακίνησης: I. ευρημάτων παράνομης ανασκαφής ή ανέλκυσης, II. κλαπέντων ή υπεξαιρεθέντων κινητών μνημείων προερχομένων από την Ελληνική Επικράτεια, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 1 του ν. 3028/2002, ανεξαρτήτως προέλευσης (μουσεία, αρχαιολογικοί χώροι, χώροι λατρείας, ιδιώτες κ.λπ.), III. παρανόμως εισαγομένων από τρίτες χώρες ή εξαγομένων σε αυτές ή παρανόμως διακινουμένων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης κινητών μνημείων,.
  - β. στην αναζήτηση κάθε στοιχείου που μπορεί να συμβάλει στην τεκμηρίωση απαίτησης του Ελληνικού Δημοσίου επί κινητών μνημείων της περιόδου αυτής, καθώς και στην εισήγηση των

απαιτούμενων ενεργειών για τη διεκδίκηση και την ανάκτησή τους,

- γ. στη συνδρομή προς τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού για τη δικαστική διεκδίκηση στο εσωτερικό και εξωτερικό κινητών μνημείων, τα οποία έχουν κλαπεί ή υπεξαιρεθεί ή είναι προϊόντα παράνομης ανασκαφής ή έχουν παρανόμως ανελκυθεί ή διακινηθεί
2. Τμήμα Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων (από την αρχή του 5ου αιώνα μ.Χ. μέχρι και το 1830), στην αρμοδιότητα του οποίου υπάγονται τα θέματα που αφορούν:
- α. στην τεκμηρίωση προέλευσης και διακίνησης: I. ευρημάτων παράνομης ανασκαφής ή ανέλκυσης, II. κλαπέντων ή υπεξαιρεθέντων κινητών μνημείων προερχομένων από την Ελληνική Επικράτεια, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 1 του ν. 3028/2002, ανεξαρτήτως προέλευσης ή κυριότητας αυτών (μουσεία, αρχαιολογικοί χώροι, χώροι λατρείας, ιδιώτες κ.λπ.), III. παρανόμως εισαγομένων από τρίτες χώρες ή εξαγομένων σε αυτές ή παρανόμως διακινουμένων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης κινητών μνημείων,.
  - β. στην αναζήτηση κάθε στοιχείου το οποίο μπορεί να συμβάλλει στην τεκμηρίωση απαίτησης του Ελληνικού Δημοσίου επί κινητών μνημείων της περιόδου αυτής, καθώς και στην εισήγηση των απαιτούμενων ενεργειών για τη διεκδίκηση και ανάκτησή τους,
  - γ. στη συνδρομή προς τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού για τη δικαστική διεκδίκηση στο εσωτερικό και το εξωτερικό κινητών μνημείων, τα οποία έχουν κλαπεί ή υπεξαιρεθεί ή είναι προϊόντα παράνομης ανασκαφής ή έχουν παρανόμως ανελκυθεί ή διακινηθεί
3. Τμήμα Νεοτέρων Μνημείων (από το 1831 και μετά), στην αρμοδιότητα του οποίου υπάγονται τα θέματα που αφορούν:
- α. στην τεκμηρίωση προέλευσης και διακίνησης: I. κλαπέντων ή υπεξαιρεθέντων κινητών νεοτέρων μνημείων προερχομένων από την Ελληνική Επικράτεια, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 1 του ν. 3028/2002, ανεξαρτήτως προέλευσης ή κυριότητας αυτών (μουσεία, χώροι λατρείας, ιδιώτες κ.λπ.), II. παρανόμως εισαγομένων από τρίτες χώρες ή εξαγομένων σε αυτές ή παρανόμως διακινουμένων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης κινητών μνημείων,.
  - β. στην αναζήτηση κάθε στοιχείου το οποίο μπορεί να συμβάλλει στην τεκμηρίωση απαίτησης του Ελληνικού Δημοσίου επί νεοτέρων κινητών μνημείων της περιόδου αυτής, καθώς και στην εισήγηση των απαιτούμενων ενεργειών για τη διεκδίκηση και ανάκτησή τους,
  - γ. στη συνδρομή προς τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού για τη δικαστική διεκδίκηση στο εσωτερικό και το εξωτερικό κινητών μνημείων που έχουν κλαπεί ή υπεξαιρεθεί ή είναι προϊόντα παράνομης ανασκαφής ή έχουν παρανόμως ανελκυθεί ή διακινηθεί
4. Τμήμα Παρακολούθησης και Καταγραφής, στην αρμοδιότητα του οποίου υπάγονται τα θέματα που αφορούν:
- α. στην τήρηση και ηλεκτρονικών αρχείων: I. κλαπέντων ή υπεξαιρεθέντων κινητών μνημείων, II. παράνομων ανασκαφών ή ανελκύσεων, III. κατασχεθέντων κινητών μνημείων, IV. προσώπων που εμπλέκονται στην παράνομη απόκτηση και διακίνηση κινητών μνημείων, V. προσώπων που κατέχουν ανιχνευτές μετάλλου ή άλλα όργανα διασκόπησης για τη διερεύνηση του υπεδάφους, του βυθού ή του πυθμένα, τηρουμένων στην παρούσα και την προηγούμενη περίπτωση των διατάξεων περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύουν,.
  - β. στην τήρηση αντίστοιχου φωτογραφικού αρχείου των υπό στοιχεία I έως III περιπτώσεων και αρχείου εντύπων της υπό στοιχείο V περίπτωσης,
  - γ. στην παρακολούθηση της διεθνούς αγοράς κινητών μνημείων, είτε μέσω Διαδικτύου, έντυπων καταλόγων αγοραπωλησιών, δημοπρασιών, εκθέσεων ή με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο,
  - δ. στην παρακολούθηση νέων αποκτημάτων από μουσεία και άλλα νομικά ή φυσικά πρόσωπα του

- εξωτερικού και στη σύνταξη καταλόγων με ευρήματα ελληνικού ενδιαφέροντος σε αυτά,
- ε. στην αναζήτηση κάθε στοιχείου, το οποίο μπορεί να συμβάλλει στην τεκμηρίωση απαιτήσεων του Ελληνικού Κράτους,
  - ζ. στην παρακολούθηση και την ενημέρωση των Κεντρικών, Περιφερειακών και Ειδικών Περιφερειακών Υπηρεσιών του ΥΠ.ΠΟ. σχετικά με τις τρέχουσες τιμές των κινητών μνημείων στη διεθνή και ελληνική αγορά.
5. Τμήμα Νομικής Τεκμηρίωσης, στην αρμοδιότητα του οποίου υπάγονται τα θέματα που αφορούν:
- α. στη νομική τεκμηρίωση των απαιτήσεων του Ελληνικού Δημοσίου για την ανάκτηση κινητών μνημείων, κλαπέντων ή υπεξαιρεθέντων, προερχομένων από παράνομη ανασκαφή ή ανέλκυση ή παρανόμως διακινηθέντων στο εσωτερικό ή το εξωτερικό,
  - β. στην τήρηση αρχείου διεθνών, πολυμερών και διμερών συμβάσεων για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, των διατάξεων του αντίστοιχου ισχύοντος δικαίου και της συναφούς νομολογίας των διεθνών, κοινοτικών, αλλοδαπών και Ελληνικών Δικαστηρίων
6. Τμήμα Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης, στην αρμοδιότητα του οποίου υπάγονται η γραμματειακή υποστήριξη, η διαχείριση και η διεκπεραίωση των οικονομικών θεμάτων, η τήρηση του αρχείου και του πρωτοκόλλου και τα θέματα του εκτάκτου προσωπικού της Διεύθυνσης

Άρθρο 4

1. Η Διεύθυνση, για την εκπλήρωση του σκοπού της, συνεργάζεται με τις αρμόδιες υπηρεσίες άλλων χωρών, καθώς και με τις εισαγγελικές, τελωνειακές, δικητικές και λοιπές αρχές και υπηρεσίες της Χώρας
2. Οι δημόσιες αρχές και υπηρεσίες, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, οι φορείς του ευρύτερου δημοσίου τομέα και τα αναγνωρισμένα από το κράτος μουσεία υποχρεούνται σε άμεση παροχή στοιχείων και συνδρομή στη Διεύθυνση, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αιτήματός της
3. Το προσωπικό του Υπουργείου Πολιτισμού υποχρεούται να παρέχει τη συνδρομή του στις δικητικές αρχές, με εντολή της Υπηρεσίας του και πέραν του νομίμου ωραρίου της υπηρεσίας. Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την παροχή της συνδρομής αυτής.

Άρθρο 5

Διάθεση Προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας

1. Με απόφαση του Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας διατίθεται στη Διεύθυνση αξιωματικός του Τμήματος Δίωξης Αρχαιοκαπηλίας της Διεύθυνσης Ασφάλειας Αττικής, ως σύνδεσμος εξασφάλισης της συνεργασίας μεταξύ της Υπηρεσίας αυτής και της Ελληνικής Αστυνομίας σε θέματα αντιμετώπισης της αρχαιοκαπηλίας. Η διάρκεια της διάθεσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία έτη.

Άρθρο 6

Εισαγγελέας Προστασίας Πολιτιστικών Αγαθών

1. Στην Εισαγγελία Πλημμελειοδικών Αθηνών ορίζεται από τον Διευθύνοντα αυτήν, Εισαγγελικός Λειτουργός, με τον αναπληρωτή του, αρμόδιος για την προστασία των Πολιτιστικών Αγαθών, ο οποίος εποπτεύει όλη την προανακριτική διαδικασία, ασκεί την ποινική δίωξη για αδικήματα που προβλέπονται στη νομοθεσία περί προστασίας των πολιτιστικών αγαθών, επιμελείται δε την εκτέλεση των κύριων και παρεπόμενων ποινών που επιβάλλονται

Άρθρο 7

1. Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού συγκροτείται εννεαμελής Επιτροπή Εμπειρογνομόνων με τριετή θητεία που μπορεί να ανανεωθεί. Με την ίδια απόφαση ορίζεται από τα μέλη της ο πρόεδρος και ο αναπληρωτής του. Χρέη γραμματέα ασκεί υπάλληλος της Διεύθυνσης, κατηγορίας ΠΕ Αρχαιολόγων ή Διοικητικού, ο οποίος ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης. Με την ίδια απόφαση, ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα οργάνωσης και λειτουργίας της Επιτροπής.
2. Η Επιτροπή αποτελείται από τον εκάστοτε Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού, τον εκάστοτε Προϊστάμενο του Τμήματος Δίωξης Αρχαιοκαπηλίας, έναν Νομικό Σύμβουλο του Υπουργείου Πολιτισμού, έναν συνεργάτη του Γραφείου του Υπουργού Πολιτισμού, μέλη Δ.Ε.Π. πανεπιστημίων της ημεδαπής ή αλλοδαπής ή από ερευνητές αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων ή από άλλους έγκριτους επιστήμονες ή από υπαλλήλους κατηγορίας ΠΕ του Υπουργείου Πολιτισμού ή από άλλα πρόσωπα αναγνωρισμένου κύρους ή εμπειρίας στην αρχαιολογία, αρχιτεκτονική, ιστορία της τέχνης, στο δίκαιο της πολιτιστικής κληρονομιάς και στην καταπολέμηση της αρχαιοκαπηλίας.
3. Η Επιτροπή Εμπειρογνομόνων: α) παρέχει συνδρομή στη Διεύθυνση για την επιστημονική τεκμηρίωση και την προέλευση των κινητών μνημείων, καθώς και για κάθε άλλο επιστημονικό θέμα που άπτεται του αντικείμενου της Διεύθυνσης, β) γνωμοδοτεί για κάθε θέμα, συναφές με το έργο της Διεύθυνσης, το οποίο παραπέμπεται στην Επιτροπή από τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης
4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Πολιτισμού ορίζεται η αμοιβή των μελών της Επιτροπής Εμπειρογνομόνων

Άρθρο 8

1. Η Διεύθυνση Τεκμηρίωσης και Προστασίας Πολιτιστικών Αγαθών στελεχώνεται ως ακολούθως:
  - α. Από το σύνολο των οργανικών θέσεων του Υπουργείου Πολιτισμού διατίθενται στη Διεύθυνση σαράντα επτά (47) θέσεις, οι οποίες κατανέμονται ως εξής: είκοσι τέσσερις (24) ΠΕ Αρχαιολόγων και ΠΕ Ιστορικών Τέχνης, τρεις (3) ΠΕ Πληροφορικής, επτά (7) ΠΕ Διοικητικού, τρεις (3) ΤΕ Πληροφορικής, έξι (6) ΤΕ Διοικητικού - Λογιστικού, δύο (2) ΤΕ Γραφικών Τεχνών και Καλλιτεχνικών Σπουδών και δύο (2) ΥΕ Επιμελητών. Η ανωτέρω κατανομή θα πραγματοποιηθεί χωρίς αύξηση των ήδη υφιστάμενων οργανικών θέσεων του Υπουργείου Πολιτισμού.
  - β. Με πρόσληψη ειδικού επιστημονικού προσωπικού αυξημένων προσόντων και εξειδικευμένων γνώσεων σε γνωστικά αντικείμενα αρμοδιοτήτων της Διεύθυνσης Τεκμηρίωσης και Προστασίας Πολιτιστικών Αγαθών, τα οποία ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Για τις ανάγκες της στελέχωσης της Διεύθυνσης Τεκμηρίωσης και Προστασίας Πολιτιστικών Αγαθών συνιστώνται στο Υπουργείο Πολιτισμού πέντε (5) θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού. Η στελέχωση των θέσεων του ειδικού επιστημονικού προσωπικού γίνεται ως εξής: i. Με πρόσληψη ειδικού επιστημονικού προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου ή αορίστου χρόνου. Ο καθορισμός των θέσεων που πληρούνται με σύμβαση ορισμένου ή αορίστου χρόνου γίνεται με την προκήρυξη πλήρωσης των θέσεων. ii. Με απόσπαση ή μετάταξη υπαλλήλων από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός κάθε φορά οριοθετείται, που έχουν τα αντίστοιχα προσόντα. Η απόσπαση ή μετάταξη γίνεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και του οικείου κατά περίπτωση Υπουργού, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
  - γ. Στο προσωπικό της περίπτωσης β' (ειδικό επιστημονικό προσωπικό) της παραγράφου 1 του

παρόντος, για όσο χρονικό διάστημα υπηρετούν στις υπηρεσίες της Διεύθυνσης, καταβάλλονται ειδικές αποδοχές που καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Πολιτισμού

2. α. Προϊστάμενος της Διεύθυνσης ορίζεται υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Αρχαιολόγων
- β. Προϊστάμενοι των Τμημάτων της Διεύθυνσης ορίζονται υπάλληλοι των εξής κατά περίπτωση κλάδων:
  - i. Τμήμα Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων: ΠΕ Αρχαιολόγων (ειδικότητας Προϊστορικών-Κλασικών Αρχαιοτήτων).
  - ii. Τμήμα Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων: ΠΕ Αρχαιολόγων (ειδικότητας Βυζαντινών-Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων).
  - iii. Τμήμα Νεοτέρων Μνημείων: ΠΕ Ιστορικών της Τέχνης ή ΠΕ Αρχαιολόγων (ειδικότητας Βυζαντινών-Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων).
  - iv. Τμήμα Παρακολούθησης και Καταγραφής: ΠΕ Αρχαιολόγων.
  - v. Τμήμα Νομικής Τεκμηρίωσης: ΠΕ Διοικητικού (πτυχιούχο Νομικού Τμήματος).
  - vi. Τμήμα Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης: ΠΕ Διοικητικού.

Άρθρο 9

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Πολιτισμού και Εσωτερικών καθορίζονται οι δικαιούχοι, οι προϋποθέσεις, τα κριτήρια υπολογισμού, η προθεσμία και η διαδικασία χορήγησης της χρηματικής αμοιβής σε όποιον συμβάλλει στην ανάκτηση μνημείων, τα οποία κατέχονται παρανόμως ή στην καταστολή των ποινικών αδικημάτων του ενάτου κεφαλαίου του ν. 3028/2002, όπως εκάστοτε ισχύει.
2. Για τη χορήγηση των αμοιβών αυτών εγγράφονται κατ' έτος στον Τακτικό Προϋπολογισμό του Υπουργείου Πολιτισμού και σε ιδιαίτερο κωδικό αριθμό οι απαραίτητες πιστώσεις
3. Χρηματική αμοιβή δεν καταβάλλεται όταν ο δικαιούχος έχει ήδη αμειφθεί με βάση άλλη διάταξη για την ίδια πληροφορία
4. Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού είναι δυνατόν να απονέμεται, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εύφημος μνεία σε όποιον συμβάλλει στην ανάκτηση μνημείων ή στην πρόληψη και καταπολέμηση αδικημάτων του κεφαλαίου 9 του ν. 3028/2002, όπως εκάστοτε ισχύει.

Άρθρο 10

Κιβδηλεία Μνημείων

1. Η διάταξη του άρθρου 66 του ν. 3028/2002 γίνεται παράγραφος 1 και προστίθεται παράγραφος 2, η οποία έχει ως εξής: 2 Με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός έτους τιμωρείται όποιος εισάγει, εξάγει, κατέχει εκμαγεία, αντίγραφα ή απομιμήματα μνημείων με σκοπό να τα διαθέσει ως γνήσια ή εν γνώσει του πιστοποιεί τα αντικείμενα αυτά ως γνήσια μέσω δηλώσεων, αξιολογήσεων, δημοσιοποιήσεων, αποτυπώσεων σε σφραγίδες ή επιγραφές ή με κάθε άλλο μέσο ή παράσταση, εκτός εάν η πράξη τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη Η διάθεση των ανωτέρω αντικειμένων ως γνήσιων τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη Τα αντίγραφα, τα απομιμήματα και τα όργανα κατασκευής αυτών κατάσχονται και δημεύονται.

Άρθρο 11

Οργανωμένο Έγκλημα - Μέτρα Επίεικας

1. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 187 του Ποινικού Κώδικα προστίθεται η ακόλουθη φράση: «καθώς και περισσότερων κακουργημάτων που προβλέπονται και τιμωρούνται από τη νομοθεσία για την Προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς.».

Άρθρο 12

Άρση απορρήτου

1. Μετά την παράγραφο 1α του άρθρου 4 του ν. 2225/ 1994 (ΦΕΚ 121 Α') προστίθεται παράγραφος 1β ως ακολούθως:

Άρθρο 13

1. Τα Ελληνικά Δικαστήρια έχουν αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία να εκδικάζουν διαφορές που αναφέρονται σε θέματα κυριότητας, νομής και κατοχής κινητών μνημείων κατά την έννοια του ν. 3028/2002.
2. Τα Ελληνικά Δικαστήρια έχουν διεθνή δικαιοδοσία να διατάξουν κάθε πρόσφορο ασφαλιστικό μέτρο που αποσκοπεί στη συντήρηση ή διασφάλιση δικαιώματος που αφορά σε κινητά μνημεία κατά την έννοια του ν. 3028/2002.
3. Οι διατάξεις του ν. 3028/2002 εφαρμόζονται ανεξαρτήτως του εφαρμοστέου στην ένδικη σχέση δικαίου, στην περίπτωση κατά την οποία η ένδικη σχέση αφορά σε κινητά μνημεία κατά την έννοια του ως άνω νόμου.
4. Τα αδικήματα που προβλέπονται στις ποινικές διατάξεις του κεφαλαίου 9 του ν. 3028/2002, όπως εκάστοτε ισχύει, δίδονται και τιμωρούνται σύμφωνα με τους ελληνικούς ποινικούς νόμους ακόμη και στην περίπτωση που τελέσθηκαν στην αλλοδαπή.

Άρθρο 14

Συγκρότηση Διυπουργικής Επιτροπής

1. Α) Συγκροτείται Διυπουργική Επιτροπή για τον πολιτικό συντονισμό επί θεμάτων προστασίας πολιτιστικής κληρονομιάς, η οποία θα αποτελείται από τους: 1) Υπουργό Πολιτισμού ως πρόεδρο, με αναπληρωτή τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Πολιτισμού. 2) Υπουργό Εσωτερικών ως μέλος, με αναπληρωτή τον Γενικό Γραμματέα Δημόσιας Τάξης. 3) Υπουργό Δικαιοσύνης ως μέλος, με αναπληρωτή τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Β) Η Επιτροπή συγκαλείται από τον πρόεδρό της και συνέρχεται στο Υπουργείο Πολιτισμού, το οποίο παρέχει και την αναγκαία γραμματειακή υποστήριξη.

Άρθρο 15

1. Η έναρξη λειτουργίας της Διεύθυνσης ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως
2. Μετά τη σύσταση της νέας Διεύθυνσης και μετά τη στελέχυσή της, παύουν να ισχύουν οι αντίστοιχες αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Μουσείων Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και της Εφορείας Αρχαιοπωλείων και Ιδιωτικών Αρχαιολογικών Συλλογών
  - α. Η περίπτωση η' της παραγράφου 2 του άρθρου 10 του π.δ. 191/2003 καταργείται.
  - β. Η περίπτωση 2 της παραγράφου 5 του άρθρου 44 του π.δ. 191/2003 αντικαθίσταται ως εξής: 2) Τμήμα Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων, στην αρμοδιότητα του οποίου υπάγονται θέματα σχετικά με την εκπόνηση και εφαρμογή μουσειολογικών και μουσειογραφικών μελετών, την έκθεση των αρχαιολογικών αντικειμένων στα Μουσεία και Συλλογές αρμοδιότητας της κάθε Εφορείας, καθώς και τη διαχείριση και εν γένει τάξη και ευπρέπεια των εν λόγω Μουσείων και την επιστημονική μελέτη των συναφών ζητημάτων, τη χορήγηση άδειας μελέτης αρχαίων

αντικειμένων εντός των Μουσείων και των Συλλογών, τη δίωξη της αρχαιοκαπηλίας και της παράνομης διακίνησης αρχαίων σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Τεκμηρίωσης και Προστασίας Πολιτιστικών Αγαθών του Υπουργείου Πολιτισμού, την άδεια εξαγωγής μη προστατευόμενων από τη νομοθεσία αντικειμένων, το σχεδιασμό, την οργάνωση και την παρουσίαση αρχαιολογικών, περιοδικών ή μόνιμων εκθέσεων, σε συνεργασία με την Κεντρική Υπηρεσία, το σχεδιασμό, την οργάνωση και την παρουσίαση αρχαιολογικών περιοδικών εκθέσεων, προγραμμάτων δραστηριοτήτων και εκδηλώσεων σε ειδικούς χώρους, σε μουσεία, αρχαιολογικούς χώρους και σε σχολικούς χώρους, με σκοπό την ενίσχυση του κοινωνικού ή παιδευτικού ρόλου των μουσείων και την ενημέρωση του κοινού σε θέματα πολιτιστικής κληρονομιάς, και την εφαρμογή των σχετικών εγκυκλίων και οδηγιών, καθώς και τη χορήγηση αδειών ελεύθερας εισόδου στους αρχαιολογικούς χώρους και τα Μουσεία.

- γ. Η περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 47 του π.δ. 191/2003 αντικαθίσταται ως εξής:
  - δ. Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 3 του π.δ. 133/1998 (ΦΕΚ 106 Α') αντικαθίσταται ως εξής: Αρμόδια κεντρική αρχή του Ελληνικού Δημοσίου για την εφαρμογή του παρόντος προεδρικού διατάγματος ορίζεται η Διεύθυνση Τεκμηρίωσης και Προστασίας Πολιτιστικών Αγαθών του Υπουργείου Πολιτισμού, η οποία έχει τις εξής αρμοδιότητες
  - ε. Η διάταξη της περίπτωσης ζ' της παραγράφου 3 του άρθρου 36 του ν. 3028/2002 αντικαθίσταται ως εξής: 7 η επάρκεια του προϋπολογισμού και του προγράμματος ανασκαφής, συντήρησης και δημοσίευσης των ευρημάτων, καθώς και οι πηγές χρηματοδότησης της ανασκαφής
3. Η νέα Διεύθυνση συνεργάζεται και ενημερώνεται με στοιχεία που της παρέχει η Διεύθυνση Μουσείων Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων. Συνεργάζεται ομοίως με την Εφορεία Αρχαιοπωλείων και Ιδιωτικών Αρχαιολογικών Συλλογών και τις αρμόδιες κατά τόπον Εφορείες Αρχαιοτήτων όποτε αυτό απαιτηθεί.
4. Από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης του Υπουργού Πολιτισμού που ορίζει την έναρξη της νέας Διεύθυνσης τροποποιούνται ή καταργούνται οι κατωτέρω διατάξεις:
- α. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 10 του π.δ. 191/2003 (ΦΕΚ 146 Α') αναδιατυπώνεται ως εξής:«

Άρθρο 16

Εξουσιοδότηση

1. Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού μπορούν να ρυθμίζονται θέματα μεταφοράς αρχείων μεταξύ των υπηρεσιών, καθώς και σχέσεων της Διευθύνσεως με τις λοιπές υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια

Άρθρο 17

1. Η αγωγή που ασκείται δυνάμει του άρθρου 5 της Σύμβασης UNIDROIT για τα κλαπέντα ή παρανόμως εξαχθέντα πολιτιστικά αγαθά υπάγεται στην αρμοδιότητα του Μονομελούς Πρωτοδικείου που δικάζει κατά την τακτική διαδικασία. Στο δικόγραφο της αγωγής αυτής πρέπει επί ποινή απαραδέκτου να περιλαμβάνεται κάθε πληροφορία, πραγματικής ή νομικής φύσης, η οποία μπορεί να επιτρέψει στο δικαστήριο να κρίνει εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις των παραγράφων 1 έως 3 του ως άνω άρθρου. Το αιτούν Συμβαλλόμενο Κράτος μπορεί ακόμα να ζητήσει τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων κατά του νομέα ή του κατόχου. Ιδίως μπορεί να ζητήσει την ενέργεια, παράλειψη ή ανοχή ορισμένης πράξης από εκείνον, κατά του οποίου στρέφεται αίτηση, ή κάθε άλλο ασφαλιστικό μέτρο πρόσφορο για την εξασφάλιση ή

διατήρηση του δικαιώματος ή τη ρύθμιση κατάστασης, όπως επίσης και την απαγόρευση πράξεων νομής ή κατοχής ή και την επιδίκαση σε αυτό της νομής του πολιτιστικού αγαθού κατά τις διατάξεις των άρθρων 731 έως 734 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Η αίτηση για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων υπάγεται στην αρμοδιότητα του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών. Κατά της απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου επιτρέπεται έφεση ενώπιον του Εφετείου Αθηνών. Η έφεση δικάζεται κατά την ίδια διαδικασία, ενώ εφαρμόζονται αναλόγως και οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 734 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Άρθρο 18

1. Η πρώτη παράγραφος της περίπτωσης ε΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ν. 2557/1997 αντικαθίσταται ως εξής: ε. Όργανο διοίκησης του Εθνικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης και του Κρατικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης είναι το Διοικητικό Συμβούλιο.» Η έβδομη παράγραφος της υποπερίπτωσης αα΄ της περίπτωσης ε΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ν. 2557/1997 αντικαθίσταται ως εξής «Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι αρμόδιο για όλα γενικώς τα ζητήματα που αφορούν στη διοίκηση και διαχείριση του Μουσείου Στο Διοικητικό Συμβούλιο ανήκει ιδίως η αρμοδιότητα για τη χάραξη της πολιτιστικής πολιτικής του Μουσείου, στο πλαίσιο της κείμενης νομοθεσίας, του εσωτερικού κανονισμού και της εικαστικής πολιτικής του Υπουργείου Πολιτισμού, η συνομολόγηση, υπογραφή και εκτέλεση με τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στον παρόντα νόμο κάθε σύμβασης απαραίτητης για σύσταση δικαιωμάτων ή υποχρεώσεων του Μουσείου, η αποδοχή δωρεών, εισφορών ή χορηγιών, η σύναψη δανείων, η πειθαρχική εξουσία δεύτερου βαθμού για το προσωπικό του Μουσείου, η κατάρτιση του ετήσιου προϋπολογισμού, η σύνταξη της ετήσιας έκθεσης και του ισολογισμού και η διενέργεια στο τέλος κάθε διαχειριστικής χρήσης ελέγχου νομιμότητας και απολογισμού του έργου του Διευθυντή.» Η υποπερίπτωση ββ΄ της περίπτωσης ε΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ν. 2557/1997 αντικαθίσταται ως εξής «ββ Ο Υπουργός Πολιτισμού με απόφασή του, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, διορίζει τον Διευθυντή του Μουσείου με τετραετή θητεία που μπορεί να ανανεώνεται Ο Διευθυντής του Μουσείου πρέπει να διαθέτει πτυχίο Α.Ε.Ι., διδακτορικό ή μεταπτυχιακό τίτλο Α.Ε.Ι. στη Μουσειολογία ή Ιστορία ή Θεωρία της Τέχνης ή Αισθητική ή Πολιτιστική Διοίκηση και Διαχείριση της ημεδαπής ή ισότιμο τίτλο σχολών της αλλοδαπής, πενταετή τουλάχιστον επαγγελματική εμπειρία σε θέματα εικαστικής και μουσειακής πολιτικής, δημοσιεύσεις επιστημονικών εργασιών σε θέματα ιστορίας και θεωρίας της τέχνης και γνώση δύο γλωσσών από τις ακόλουθες αγγλική, γαλλική, γερμανική, ιταλική, ισπανική και ρωσική Οι αποδοχές του Διευθυντή του Μουσείου καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Πολιτισμού Στη θέση του Διευθυντή του Μουσείου μπορεί να διορίζεται και μόνιμος υπάλληλος του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. ή υπάλληλος του ευρύτερου δημόσιου τομέα, εφόσον έχει τα προβλεπόμενα από την παραπάνω παράγραφο προσόντα Ο χρόνος υπηρεσίας που διανύεται στη θέση αυτή λογίζεται για όλες τις συνέπειες, ως πραγματική υπηρεσία στην οργανική του θέση Ο διοριζόμενος, μετά τη λήξη της θητείας του, επανέρχεται αυτοδικαίως στην οργανική θέση που κατείχε πριν από το διορισμό του, η οποία παραμένει κενή Ο Διευθυντής του Μουσείου Ι. Προϊσταται όλων των Υπηρεσιών του Μουσείου, εποπτεύει και συντονίζει τη λειτουργία τους, επιβλέπει την εκτέλεση των αποφάσεων του Δ.Σ., των νόμων και του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας, εγκρίνει τις λειτουργικές δαπάνες στο πλαίσιο του εγκεκριμένου από το Δ.Σ. ετήσιου προϋπολογισμού, ασκεί δε επιπλέον αρμοδιότητες που του εκχωρεί το Δ.Σ. και έχει κάθε αρμοδιότητα που σχετίζεται με τη λειτουργία των Υπηρεσιών του Μουσείου ΙΙ Σχεδιάζει το σύνολο του επιστημονικού και καλλιτεχνικού προγραμματισμού, σύμφωνα με τους σκοπούς και την πολιτιστική πολιτική του Μουσείου και, κατόπιν έγκρισης του Δ.Σ.,

μεριμνά για την πραγματοποίησή του ΙΙΙ Εισηγείται στο Δ.Σ. τον εμπλουτισμό των συλλογών του Μουσείου με αγορές, καθώς και την αποδοχή δωρεών, χορηγιών, κληρονομιών, κληροδοσιών, παραχωρήσεων και με άλλους νόμιμους τρόπους ΙV Εισηγείται στο Δ.Σ. οποιοδήποτε θέμα έχει σχέση με το επιστημονικό, διοικητικό και το βοηθητικό προσωπικό του Μουσείου. V Προτείνει στο Δ.Σ. τον ετήσιο προϋπολογισμό του Μουσείου και υποβάλλει προς έγκριση κάθε έτος απολογισμό του έργου του στο Δ.Σ. του Μουσείου. VI. Ασκήει πειθαρχική εξουσία σε πρώτο βαθμό στο προσωπικό του Μουσείου.

Άρθρο 19

1. Η περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του ν. 3614/2007 τροποποιείται και αντικαθίσταται ως εξής:

Άρθρο 20

Έναρξη ισχύος

1. Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα νόμο, από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του κράτους.

Αθήνα, 2008-04-22

Υπογράφοντες:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΙΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΚΑΡΟΛΟΣ ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ
ΠΡ. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ
Γ. ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ
Θ. ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ
ΧΡ. ΦΩΛΙΑΣ
Γ. ΣΟΥΦΛΙΑΣ
ΕΥΡ. ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ